

familiaris, advehiturq; ab Orientalibus Regionibus. A Gallis tamen in magnâ copiâ appetitur, emiturq;. Vid. quoq; Generof. Dn. Johan. Albert. à Mandelsloh in Itinerar. Oriental,

Decocto huic herbæ THEE palmam præripere Decoctum granorum Cove existimat Excell. Dn. D. Leonhardus Ursin. Lipsiæ P. P. & Botanicus famigeratissimus.

P A R S X.

D E

A N O D Y N I S .

ANodyna Medicamenta in genere appellari possunt omnia, quæ dolorem tollunt, quacunque etiam vi id præstent. Hæc autem sunt non unius generis, sed alia dolorem ipsum, alia causam doloris spectant, & submovendo causam doloris, dolorem tollunt, alia duntaxat partis sensum hebetant, & ita morbum quasi dormire faciunt, ut Opium & Mandragora, de quibus

hic jam pauca recensebimus, eo tamen ordine, ut, quid Opium sit, quas crudum habeat virtutes, quomodo ex ipso salutaria Medicamenta conficienda, quàm ob causam sine diligenti præparatione & correctione in usum Medicum non venire debeat, & quas tandem habeat in Medicina virtutes, certis capitibus expediamus & comprehendamus.

CAPUT I.

QUID SIT OPIUM.

Opium nihil aliud est, quàm lachryma, vel Gummi papaveris ejusdem in Cambajete. Nascitur enim istic Papaver (corcax vocant nomine cum Arabibus communi) prægrandi capite, quod interdû binos sextarios, id est LX. uncias capere possit: hoc inciso, opium exstillat, quod ad nos postea adve-

hitur. Varia autem sunt genera Opii pro regionum differentiâ. Quod è Cairo adfertur, albicans maximi pretii est, & à nostratibus Thebaicum vocatur. Incolæ ejus loci opii esui ita advescunt, ut à scrup. i. ad drachm. i. sine sanitatis incommodo deglutire possint: In ò ejus usu abstinere nequeant sine

N n 2

manifesto

manifesto vitæ discrimine. Scribit Clusius, quòd quendam noverit Corasonem natione à Secretis Nicomoxæ, Regis Indiæ, qui singulis diebus tres laminas Opii comederit, id est, decem drachmas & amplius: & licet stupidus & dormitabundus semper visus fuerit, aptissimè tamen eum de omnibus disputasse, profert.

ELECTIO.

Præstantissimum habetur nobis Opium Cambaisanum, quod ponderosum, densum, inflammabile & ardens (non atra tamen flamma) odore soporiferum (instar papaveris) ac graveolens, sapore amarum & acre, colore ad aloen accedens, cū frangitur, splendore quodam nitens, facile soluta.

Dignoscitur ab adulterato, quod hoc si diluatur, liquorem croceo colore tingat, ob Glaucium admixtum. Dn. D. Schröder. Pharmacop. lib. 4. p. 202.

VIRES OPII.

Proprietates Opii sunt: Sedare omnis generis dolores, internos & externos; roborare meatus nimium hiantes, & apertos; præcipitare & consumere vapores malignos hinc inde ortos, in crassare subtiles & rodentes humores, corrigendo illorum malignitatem & acrimoniam; sistere fluxum dysentericū & menstruaalem; extingvere calorem ar-

doremq; febrilem, provocare inquietis somnum; & deniq; instar Balsami partes à corruptione defendere. Unde non modò satis superq; constat, Opium multis parafangis abesse à venenositate & malitia illa qua plures illud mendaciter insectari & vituperare consueverunt: verum etiam occasione hæc commoti Medici Spagyrici modum tandem invenerunt conficiendi ex ipso opio, adjectis aliis speciebus, pretiosum & nobile Medicamentum, Laudanum Opiatum, dictum à Neotericis, quod nihil aliud est, quàm ejus Extractum, admixtione aliorum Cordialium & similib. correctum. Vocatur autem LAUDANUM qf. laudatum Medicamentum, & hoc ob insignem virtutem. Quamvis Libavius Syntagm. lib. 8. c. 44. Barbaricæ insolentiæ vocem esse & Paracelsicæ convenientem dementiæ dicat: Attamen ob subitanam miraculosamq; operationem ejus neque in Spagyrica, neq; in dogmatica Pharmocopæa ullum æquale, ne dicam eo ipso præstantius unquam repertum fuit remedium, pro quo quilibet Christianus omnium bonorū Datori, DEO, meritò gratias immortales agere debet; cujus rei unum atq; alterum exemplum diversorum tamen Authorum hinc subicere non gravabimur.

CAPUT

CAPUT II.

DE
LAUDANO OPIATO QUERCETANI.

Recip.

Extract. seu Essentia Opii beneficio Spiritus Vini, Aceti fortis, vel juris limonum extracta ℥ij.

Essentia Croci, cum aqua limonum extracta ℥j.

Hæc duo Extracta, vel Essentia confundantur invicem in vasculo argenteo parvo, bis addas

Magister. Perlar.

Hyacynth. Corall. ana ℥iss.

Terræ sigillatæ veræ ℥j.

Pulveris Lapidis Bezoardici,

Unicornu,

Ambre grysee ana ℥ij.

Misceantur & agitentur omnia continuè ad lentum ignem, donec ex materia frigesacta pilule formari possint.

VIRES & USUS.

Insignes præstat hoc Laudanum Opiatum in Medicina Effectus, quod neminem sua spe unquam frustrabit.

Nam confert citra molestiam & Cerebri ullam perturbationem adversus omnis generis dolores à quacunque causa subortos. Contra omnes defluxiones & fluores ventris, Dysentericos, Hepaticos, Lientericos & similes.

Contra omnes hæmorrhagias, si ve fluxus sanguinis, in quacunque parte fuerint.

Ad adducendam gratam tranquillitatem in febribus ardentissimis, in quibus ipse rationis sensus lædicitur, & in Phrenesin æger plerunque delabatur.

In Colica semper remedium præsentissimum.

In Vomitu & Catarrho sistendo nullum medicamentum nobilius.

DOSIS.

Exhibetur in formâ pilularum, vel solutum in vehiculo, prout morbus requirit à gr. ij. ad gr. v.

OBSERVATIO.

1. In Opii præparatione hunc observes modum: Conscindas Opium frustulatim, & arefiat in vitreo vel argenteo vasculo, hyeme in hypocausto, æstate in loco aperto. Itidem in patinâ, donec in pulverem digitis comminui possit, & factorem amittat. Cavendum autem est, ne sulphur narcoticum vapore suo nares tuas offendar, & tibi damnum inferat.

Eodemmet modo Dn. D. Zwellferus animadv. in Pharmac. August.

No 3

p. m.

p. m. ij4. hanc facilem, compendiosam & genuinam præparationem vocat, si opium frustulatum seu in tenues lamellas confisum collocetur super laminam ferream. super q; carbones accensos leniter incalascet, & ejus ☉ narcoticum sensim exhalet, quousq; non amplius fumum emittat, videndo tamen ne comburatur, sed ut solummodo torrefiat. Cujus quoq; sala internar. Laudanor. c. 2. (m. in lib. operum suor. est pag. 610.) mentionem facit.

2. Croco (cujus unc. j. tibi dabit Essentiæ sive Extracti drachm. j.) affundas aq. Rosar. vel Borragin. aliquot guttulas Spiritus Vitrioli, vel succi limonum subtiliatæ, q. s. ad Essentiã hoc modo præparandam.

3. Essentiæ vel Extracta Opii, &

Croci non debent esse admodum spissa, sed liquidiora, ut cætera facilius admisceantur.

4. Feces quæ post tincturam extractam remanent, inservire possunt anodynis externis inde concinnendis, e. g. in Podagrâ, &c.

5. Opium in Extractione sua, quæ fieri solet per Spiritum vini, sulphur suum venenosum & noxium in superficie Spiritus representat, hoc removeatur, & postea nihil periculi tibi ex usu opii timendum erit.

Certum n. est, Menstruum extrahendi opii duplex apud auctores decantari. Alii eligunt acidos succos, & hi deleteriam vim, & salinum principium respiciunt. Alii malunt spiritum vini, atq; narcoticam & anodynam vim in Area parte quarunt.

CAPUT III.

DE

LAUDANO OPIATO QUERCETANI ALIO,

Quod vocari potest:

Laudanum Opiatum Quercet. majus.

Recip.

Extr. Bezoart. Quercet. (dosi integrâ uti infra sequetur) nondum inspissat.

Extr. croci ex croc. ℥iij. cum ∇ destillatâ ex succ. limon. vel pomorum redolentium, acuatâ cum ℥-u Oli,

vel °. ° ☉ (ex tribus ℥ restabit tibi essentia croci ℥j.)

Extr. Myrrh. & Mame (ut sequitur.)

Extract. Opii insuccati cum succo hyoscyami depurati & perfectè rubicundi ℥vj.

Mistis

Mistis his omnibus, & in Alembicum positis.

F. Exhalatio seu destillatio ad ignem lentum donec materia in Syrupi consistentiam redigetur. Quo facto in patinâ argenteâ ei admiscebis sequentia:

R. Succini citrin. prepar. (i. e. super quo Spiritus Vini opt. aliquoties (4.) deflagarit.)) iiij.

Sab. perlar.

Corallior. an. ℥ij

Terr. sigillat. opt. ℥jss.

Pulver. lapid. Bezoar. ver.

Off. de C. C.

Unicornu veri an. ℥j.

ambr. gryf. ℥ss.

Rursus ad ignem lentum probè agita omnia diu cum spatulâ eburneâ, in fine, ubi refrixerint ferè, adde.

○ anisi,

fenicul. an. gr. xij. vel xv.

Dosis est grani piperis magnitudo, vel gr. ij. iij.

PRÆPARATIO EXTRACTI BEZOARDICI:

R. rad. Angel.

Zedoar.

Galanga,

Tormentilla,

Cortic. Citr.

Lign. Aloës,

Santal. rubr.

citrin. an. ℥j.

Granorum Alkermes

Diptamni,

Cinamom.

Spicanardi,

Caryophyllor.

nuc. moschat,

macis,

Cardamom.

Been albi.

rubri an. ℥ss.

Campbor. ℥j.

Omnibus conquassatis in matraccio vitreo, cum aquâ vitæ juniperi. F. Extract. f. a.

EXTRACTUM MYRRHÆ ET MUMIÆ FIT:

R. Myrrhæ,

Mumie an. ℥ss.

Dissolve in patinâ ad ignem cum hydromelite vinoso, aut cum alio quodam vino, & quoniam ipsa sunt viscosa, calentia adhuc per linteum trajice.

CAPUT IV.

DE

LAUDANO OPIATO CROLLIANO.

Eo modo præparati, ut sequitur.

Rec.

collecti, & in sole prius inspissati ℥jss.

○ Pii thebaici ℥ij.

F. Extract. cum spiritu vini,

Succi Hyoscyami debito tempore

Spec. Diambre,

Diamosch.

Diamoscb. d. ana unc. ijss.

Mumie transmarina unc. sem.

Salis perlar.

Corallorum ana Zij.

Liquoris succini cum

Spiritu vini extracti,

Ostis de cord. cervi ana ʒj.

Lapidis Bezoardici,

Unicornum mineralis, vel animalis

ana ʒj.

Moschi,

Ambra ana ʒj.

Oleor. Anisi,

carvi,

Anantiar.

citrior.

Nucista,

Garyophyllor.

Cinamomi,

Succini ana gut. xij.

Ex his omnibus fiat secundum artem
massula, seu extractum ad usum ne-
cessarium.

OBSERVATIONES.

Laudanum opiatum cum alvum
confringere soleat, illa Extracto Rha-
barbaræ, vel Panchymagogo solven-
da erit.

Radices & cortices Hyoscyami ju-
niores, recentes, succolenta, exterio-
res, abjecto interno trunco lignoso,
colligantur Sole & Lunâ existentibus,
vel in Ariete, vel in Librâ ante ple-
nilunium.

Succus Hyoscyami non recens in
usum Medicum veniat, sed ad annos

aliquot reservatus; tunc enim amit-
tit fetorem venenatum, & adipi-
scitur gratum, & amabilem odorem
salubrior evadendo.

Sumatur opium Thebaicum, ex
Cairo, quod ad nos advehitur albi-
cans.

Opium prius purgetur in liquore
hyssopi, vel aquâ destillatâ, postea ex-
trahatur Spiritu vini.

Extrahenda extrahantur Spiritu
vini rectificato, quò diutius postea in
vicem digerantur, sic eo potentior erit
operatio.

Pro Mulieribus, & Hystericis pro-
pter suffocationem matricis Ambra,
& Moschus omittantur in compo-
sitione, vel ad supprimendum odorem
aliquot grana Castorei addantur, ad
dosin unam, antequam mulieribus ex-
bibeatur.

Feces Hyoscyami, Opii, Specierum
Diambrae, & Diamoscb. d. post Tin-
cturæ extractionem calcinantur, &
Sal s. a. extractum miscetur circa fi-
nem integræ compositioni.

Ab omnibus illis, quæ Spiritu vini
extracta sunt, tandem post duorum
mensum defluxum Spiritus vini in
balneo iterum abstrahatur ad mellis
consistentiam, & dum demum Sal Per-
larum, Corallorum, Mumia trita, La-
pis Bezoar, Unicornu, os de corde Cer-
vi, Moschus, Ambra pulverisata mi-
sceantur. Et quia olea destillata dif-
ficulter extracto miscentur, & semper
super.

supernatare solent, omnibus oleis nominatis in vitro prius invicem mixtis aliquot gutta Spiritus vini affundi solent, & diligenter commisceri, ita invicem uniuntur, & postea facile per-

miscentur toti compositioni, qua tandem in lentissimâ cinerum digestionem in Alembico tæco, per mensem, majoris operationis & efficacia ergò fermentari poterit.

CAPUT V.

DE

NEPENTHE AUREO ANGELI SALÆ.

Recip.

Essentia Opii, per acet. Cardiaci Extract. ℥ss.

Tinctura Croc. more Quercet. extract. ℥ij.

Lapid. Bezoardic. Regii, seu Auripurif. more Spagyrorum purpurisati & in veram Medicinam cardiacam redacti ℥ij.

Resina ligni Aloës,

Ambra griseæ opt. ana ℥j.

M. Et incorporentur simul in vase vitreo, eoque bene clauso servantur ad usum.

ANIMADVERSIONES.

1. Intelligitur Opium à Ære suo maligno, beneficio debite exsiccationis probè vindicatum: postea per integrum mensem cum ✕. super convenientem quantitatem Santali albi odorati, Melissæ, Rosar. rubr. & Cinam destillato, digestum: deniq; in picis liquidæ, vel paulò solidiorem consistentiam redactum.

2. Pro lapide Bezoardico Regio

accipitur. Aurum purissimum in formam lapidis beneficio menstrui Balsamici Philosophorum elaboratum, inq; Medicinam verè Bezoardicam & Cardiacam redactum, aded ut unum duntaxat istius granum nihil cedat, sex octove granis Bezoar Orientalis optimi.

3. Crocus debet purus bonæq; notæ esse; infunditurq; in aqua Limon. ad Quercetani mentem, donec eliciatur Tinctura; ea sensim decantando separanda est, & lento calore, ne nobilior Spiritus avolet, inspissanda.

4. Quod attinet Ambrâ Griseam, quæ ingreditur, testari possum, me nunquam vidisse, mulieres hystericas ab ejus usu quicquam mali, ut fors suspicio quorundam, percepisse. Qui tamen eâ in re anceps, pilulam prædictis mulieribus exhibendam modica olei succini portuncula tangat, & audacter postea deglutiendam offerat.

Oo

CAPUT

CAPUT VI.

DE

LAUDANO OPIATO D. JOHANNIS
HARTMANNI.

Recip.

Opii Thebaici, sinceri, tenacis nec emarcidi q. p. scinde in particulas seu bracteolas parvas & tenues, ac in scutellâ vitreâ igne lento arenæ vel cinerum exsicca tantisper, donec sponte suâ & cum digitis in pulverem comminui possit, ac benè & aromaticè oleat, ab initio nimirum grossum & fætidum ꝑ valde fœtet. Ablato seu evaporato hoc fœtido ꝑ re, in quo omnis consistit vis narcotica & stupefactiva extrahe cum acet. opium correctum, superfundendo illud ad supereminentiâ s. vel 6. digitorum, & aliquandiu in calido relinquendo; Acetum coloratum à fœcibus per filtrum trahendo separa, rursusq; ꝑ fœcibus affunde, id quod repetitâ digestionē colore rubicundo tinctum fuerit,

denuo priori modo separa, & ulterius ab extractione cessa, acetum coloratum omne in Balneo destillata usq; ad mellaginem seu extractum ipsius Opii.

Hujus si fuerit ℥j. adde Magist. vel Salis Corallorum & Perlarum, de quibus alibi, an. ℥ss. extract. croc. c. ~ vini facti ℥ij.

M. omnia diligenter & serva. In fine addi possunt aliquot guttulæ °° Caryophyll.

Hoc Laudanum est penè inculpabile & securè sine omni alicujus peregrinæ affectionis metu potest administrari.

Dosis à gr. ij. ad iiij.

Hartman. in Not. ad Basil. Croll. p. m. 309. in ejusdem Praxi Chimi-atr. p. m. 24. legitur idem ferè Laudanum, sed paulò mutatum.

CAPUT VII.

DE

LAUDANO OPIATO DN. D. DANIELIS
SENNERTI:

Recip.

Opii s. a. purificati ℥j.
Affunde Spir. Vini opt. rectificat.
ut digitis tribus superemineat, sicut

diebus 14. sæpius agitando. Postea, quod clarum est sensim effundatur, & Spir. Vini lento calore separetur, ad Syrupi liquidioris consistentiam.

Scorsim

Seorsim infundantur in Spir. Vini etiam diebus 14. Spec. Diamb. complet. ℥j.

Et Tinctura clava separetur.

Hinc Extracto Opii affundatur Tinctura Diambra pars dimidia, & Succu Citri recentis purificati ℥j. stentq; in digestionem, seu calore repido, dies 20. sæpiusq; agitentur.

Ubi Spirit. Vini maximè exhalaverit, adde

Extract. Castor.

Solut. Conllior.

Margaritar. an. ʒss.

Essent. Croc. ʒj.

Affunde Tinctura Spec. Diamb. reliquum: in lento igne Spiritus Vini exhalet.

Sub finem adde

°° Citri.

Cinamom.

Caryophyllor. an. gr. vj.

F. Massa instar Extracti:

Dimidia parti adde

Moschi

Ambra an. gr. vj.

Reliquum servetur pro Fæminis.

Sennert. prax. j. part. 2. c. j. p.

234. & prax. 6. p. 299.

CAPUT VIII.

DE
LAUDANO OPIATO D. ANDREÆ
DÖRERI:

Recip.

Essent. Opii debito modo purgati, atq; $\frac{1}{2}$ opt. extr. ℥j.

Croc. aqu. limonum stillat. extract. ʒss.

Styrac. liquid. puriss. ʒj.

Spec. Diamb.

Diamosch. dulc. an. ʒij.

Terra sigillat. Turc. ʒj.

Pulv. Off. de C. C.

Magister. Succin. an. ʒss.

Corallior.

Perlar. ana ʒss.

°° *Anis. ʒss.*

Nuc. moschat. Express. ʒj.

Citri

Aurantior. an. guttul. v.

Essentia cum Styrace primò uniantur ad lentum ignem.

Postea addantur species cum reliquis speciebus atq; Oleis:

Dividantur in partes duas aequales.

Uni parti adde essent. Castorei ʒj. atq; cum Syrup. Papaver. simpl. q. s. redigatur in justam Electuar. consistentiam.

S. Laudanum Opiatum pro Mulieribus.

Oo 2

Parti

Parti alteri adde ambr.

F. Electuarium.

Mosch. an. gr. vj.

S. Laudanum Opiatum pro Viris.

Cum Syrup. papav. simpl. q. s.

CAPUT IX.

D E

LAUDANO OPIATO D. HADRIANI
à MINSICHT :

Recip.

Opium Thebaicum spagyricè prepar. ℥j.

Araniorum,

Succin. Flor. Papav. ermat. in-

Caryophyll.

spiss. ℥j.

Absinth.

Rad. Cynogloss.

Nuc. Moschat.

Mumie transmarin.

Anetibi,

Styrac. calamit.

Citr. rectific.

Succ. Glyzyrrhiz.

Anisi,

Croci Oriental. an. ℥ss.

Carvi an. ℥ss.

Cum Spir. Vini extimbe Tincturam

Denuo M. & ex bis, f. a. Chymi-

cam.

cujusq; seorsim, præter Opium, quod
vel aceto destillato vel succ. Citri ex-
trahendum; postea tincta extrahcio-
nes in lentissimo Balnei calore ad spis-
situdinem mellis abstrube & adde:

F. Massa pilularis seu Extractum.

VIRES, USUS, DOSIS.

Extr. Lapid. Bezoar Oriental.

In sistendis omnibus humorum
& Catharhorum profluviis, fan-
gvinis & menstruorum excretioni-
bus. In vigiliis & inquietudinibus
immodicis, & in omnibus febrium
generibus viriumq; resolutionibus.
In Phrenesi, Mania, Melancholia,
Vomitu, Epilepsia, Cardiacâ, sin-
gulta, Colicâ, debilitato ventriculo,
Pleuriti, Arthritide, Gonagra, Po-
dagra, Ischiâsi, Lithiasi & Nephri-
tide, Medicamentum est stupen-
dum. Quia in sedandis omnibus
vehementissimis & acutissimis dolori-
bus, divinum est auxilium, & quasi
ultimum Asylum.

Sulphur. Anodyn. ℥i an. ℥j.

Sol. Margaritar. Oriental.

Corall. rubror. an. ℥j.

Cornu Alcis Hermet. Calcin.

Off. de C. C.

Succin. alb. prepar. an. ℥ss.

Ambra Grysea ℥j.

Moschi Laudar. ℥ss.

Omnibus exactè incorporatis & mi-
xtis adde:

Auri potabil. nostr. ℥ss.

Ol. Chamomill. Rom.

Illu.

Illustrius, præsentius, tutius & secretius anodynum in Rep. Spagyricâ vix excogitari potest; Testor rerum Medicarum ipsissimam matrem, eandemq; nutricem Experimentiam. Propterea ad gloriam Altissimi & proximi agrotantis sa-

lutem hoc solo utere, & mecum gratias age.

Dosis à gran. ij. iij. ad gr. iij. v. vel vj. quæ vesperi circa introitum lecti, corpore inuito & evacuato offeruntur: refert autem cenam eo die omittere, ne cibus corrumpatur.

CAPUT X.

DE

LAUDANO OPIATO, D. JOHANNIS FREITAGII, quondam Osnabrugensis Episcopi Archiatri, postea Profess. Primar. in Academia Groningana:

Recip.

Mense Martio vel Septembri justam copiam rad. hyoscyami cum germinibus tenellis.

Contunde & l. a. succum exprime, eumq; ut sic instar vini rubicundi opt. clarificato & filtrato.

Hujus succi R. ℥. iss. in quo dissolv.

Opii Thebaici ℥iijss.

Opii nostri ex floribus rubicundis paveris hortensis preparati ℥ij.

Omnia ried dissoluta filtrentur & inspissentur.

Huic simul inspissato succo vel opio superfunde succi citri.

aurantiorum,

aceti vini an. q. s.

Ut tribus digitis supereminet, stent in loco calido, donec tingantur, tinctus liquor effundatur, & novus affundatur, idq; repetatur toties, donec omnis essentia extracta sit.

Colorati succi filtrentur, & ponantur in cucurbitâ vitreâ in loco calido vel suprâ arenam, donec ferè omnis humiditas evanescat, & essentia Opii in fundo mellis instar remaneat.

Huic Essentia miscabis:

Extract. mumia

Castorei an. ℥j. (per Spirit. Vin. preparatorum.)

Et extractum ex seqv. speciebus factum.

R. Spec. diamb. ℥iss.

aromat. rosat.

diamosch. dulc.

diaxylo aloës an. ℥ss.

Latific. Galen.

Rbasis an. ℥ij.

Unicornu ver. ℥j.

His superfunde Sp. V. rectific. & tincturam reiteratis vicibus extrabe.

Hunc tinctum spiritum superfunde ex-

003

smc

tracto Opii, mumie & Castorei, & per
MB. separato & manebit in fundo
mellis instar Laudanum, quod pedeten-
tim in loco calido indurescat, quod &
antequam (si nobile & efficacissimum
velis esse) miscebis.

Magister. perlar.

Comillior. an. ℥ss.

Essent. Succin. per Sp. V. fact.

Croc. an. ℥ss.

Refrigeratis & induratis omnibus,
adde

°° Cinamomi,
Cortic. Citr.
Aurantior.

Garyophyllor.

Calam. aromat. ana ℥j.

Anis,

Cymin.

Fenicul.

Carv.

Moschi an. ℥j.

Ambra ℥ss. in Sp. Vin. solut.

Balsam. macis ℥ss.

In usu Fœminarum Hystorica-
rum sine Moscho & Ambra para-
bis.

Freitagius lib. de Opii Natura &
Medicam. cap. 8. pag. 64.

CAPUT XI.

DE

LAUDANIS OPIATIS DIVERSIS,

Paracelso adscriptis.

Recip.

Spec. diimpl. complet. ℥ss.

Succi totius hyoscyami floris albi
inspissati ℥ij.

Mumie vera gr. xxiv.

Cum Spiritu vini q. s. F. Extractum.

Huic adde

Extract. opii cum novo spirit. pa-
rat. ℥ss.

Essent. corallior. rubr.

succin. alb. an. ℥ss.

Margarit.

auri anagr. v.

Croc.

Castorei

Unicorn. ver. (vel hujus loco lapid.

Bezoar.) an. gr. viij.

Ambr. gryf.

Mosch. aqv. cinamom. solutorum
purgatorumq. gr. vij.

Acuratissimè omnia mista digerantur
in B. alembico cæco in massam juste
consistentiæ, quæ subigatur, adjectis
olei succini aliquot guttis.

Laudanum hoc nomine genuini
à D. Joh. Hartmann. Beyero mis-
sum est D. Libavio, Alchim. l. 2.
tract. 3. c. j.

Aliud Ejusdem:

R. Spec.

R. Spec. diambra ℥ij.

In fund. in Spiritu vini q. s. stent q̄ per aliquot dies in loco calido, aut sole, donec essentia & vis earum prorsus sit extracta.

Deinde R. Opii Thebaic. ℥vj.

Mumia elect. ℥ss.

Succ. rad. hyoscyam. bene inspissati, signo q̄ Librā collecti, ℥j.

Incisa & contusa omnia grosso modo indantur vitro stricti orificii, & Sp. V.

Qui essentiam spec. diambra imbibit, superfundatur, atq; in ☉ aut loco calido, exsiccat, donec materia spissitudinem & gratum odorem acquisiverit.

Deinde R. Corallior. rubr. ppt.

Cambr. alb. preparat. an. ℥ij.

Croc. orient. ℥j.

Mixta omnia quàm diligentissimè unā cum superioribus relinquuntur in loco calido, donec spissitudinem extracta massapilularum acquirat.

Postremò.

R. Ambr. gryseæ gr. xiiij.

Mosch. & gr. xv.

Liquefiant in Spiritu vini atq; diligenter cum superioribus omnibus M. donec in massam redigantur: de qua postea pilule formari possunt. Loco corallior. potest addi tinctura corall. pro cambræ olei cambræ pro croco extinet. croc. ℥ss.

ALIUD.

Eidem Paracelso adsignatum,
ex Medall. destill. CUNRADE

KHUNRAT.

R. Opium Thebaicum, scinde in particulas minutissimas, & dissolve in aceti solutum colaper manicam Hippocratis, remanentiam exprime fortiter, & super lento igne inspissetur.

Deinde R. Mumiam purgatam (i. e. in ☉ calidā solutam, percolatam & expressam, lentoḡ, igne exsiccatam) & per Spiritum vini tincturam extrahere, quæ etiam lento igne ad consistentiam mediocrem exhalet.

Tertio R. rad. Hyoscyam. autumnino in signo libræ effossarum, & ex radicibus tenellis, majoribus enatis succus exprimat, qui super lento igne despumetur, coletur, & in loco calido ad mellis consistentiam exhalet.

R. Opii modò dicti

Mumie,

succ. rad. hyoscyam. an. ℥j.

Terendo bene M. & inde cucurbitæ bene clausæ, stent in sole, meridiem versus, per dies quatuordecim, quotidie bene agitando: Interea

R. Spec. diamb. ℥ij.

Superfunde Spirit. vini rectific. stent in vitro bene clauso in sole per aliquot dies, quotidie aliquoties agitando, donec p. V. tinctus sit.

Hunc per inclinationem separa, & novum affunde, totiesq; repete, donec spiritus non amplius tingatur. Hunc sp. in B. separa, ut essentia Diamb. in fundo maneat instar mellis.

Postea aperi vitram cum Opio & affunde aliquid de Extracto diamb.

ut

ut F. instar pulviculae; claude vitrum
& exsiccata in sole. Exsiccatum rursus
imbibe cum sp. Diambra, ut tribus vi-
cibus in novem diebus totum ferè Ex-
tractum diambra cum Opio sese unierit.
Quod si hec operatio tediousa nimis vi-
detur, poterit super lento igne materia
assunso extracto diambra tribus vici-
bus exsiccari.

His ita peractis materiam super la-
pidem tere, & residuum extracti di-
ambra. affunde paulatim tamen, ne
fluida nimis F. massa, adde,

Magister. Perlar.

Conallior. an. ℥iij.

Quint. essent. ʒj.

M. accuratè addendo;

Ol. succin. alb.

Garyophyll. an. ʒj.

Cinamom. ʒj.

Extract. croc. oriental. ʒj.

Unicorn. ver. ʒss.

ambr. gryf. ʒss.

Moschi ʒss.

Si libet, addi potest Extract. Castor. ʒj.

Omnia in vitro hermeticè clauso,
digeruntur per septimanas tres in loco
calido, donec electuarii consistentiam
acquirat.

Dosis gr. ij. v. ad vj.

ALIUD:

Paracelso eidem attri-
butum;

R. Opii elect. ʒij.

Extrabe tincturam ejus cum Sp. V. to-
ties assusionem repetendo, donec præ-

ter faces nihil remaneat, & Sp. non
amplius coloretur: custodi diligenter.

Postea simili modo procedes tinctu-
rum eliciendo ex gummi hyoscyami in
ʒ exsiccati ʒj. quam poteris commi-
scere cum superiore.

Deinde R. ambr. ʒss.

Affunde Sp. v. ad eminentiam trium
digitorum, vitrum bene obturatum po-
ne in calore lento, vel MB. educ simili-
ter tincturam, quam seorsim servabis.

Ita etiam ex mumia ʒss. tinctu-
ram extrahes & cum primis duabus
commiscebis.

Tandem ex Croci orientalis ʒij. tin-
cturam, extrahes prædicto modo, reli-
quis adjunges, totamq; mixturam oc-
cluso vase (quotidie manibus moven-
do) fermentabis per dies 15. His exactis
Sp. V. inde destilleretur per B. M. &
crasior materia in fundo residet.

Huic affunde parum de tincturâ di-
ambra servatâ. Stet in digestionem tam-
diu, donec inspissetur, ter vel quater
indies agitando idq; tamdiu, dum odor
liquoris illius evanescat: quod intra
septimanas sex contingit.

Postremò R. Tinctur. conallior.

succin. pellucid. an. ʒij.

Unicorn. gr. vij.

Magister. perlar. ʒj.

Off. de C. C. ʒss.

ʒ potabilis, vel ejus tinct. ʒss.

Hac omnia bene confusa & commixta
in mortario vitreo, vel marmoreo,
spec. diambra perfundatur, cum præ-
dictâ

diētā crassa materiā agitetur singulis diebus, & bene commisceatur.

Postea destilla Spirit. vini & rursum affunde residuum tinctura diambrae, cumq; ferē sicca fuerit materia, adde.

o succin.

Macis,

Cinamom. an. ℥j.

Tinctur. seu Extract. Mosch. ℥ss.
Servetur compositum in calore temperato, ut exsiccet, ac pilula formari possint. Ita quidem pro Viris.

At si pro mulieribus paretur, omittendus est Moschus, & in formā Electuarii parari poterit cum liquore aliquo appropriato. Sunt qui admiscent Castor, essentiam & anis.

Dos pilular. à gr. ij. ad vj. Electuar. però gr. xvj.

ALIUD:

Laudanum, seu Anodynum Specificum Paracelsi;

R. Opii Thebaic. ℥j.

succ. aurantior. acid.

cydonior. an. ℥vj.

(Alii addunt & ∇ spermat. ranar. tantundem).

Cinamom.

Garyophyllor.

Croc. oriental. an. ℥ss.

F. Digestio leni calore solis vel fornacis per horam; deinde exprimentur & imponantur iterum:

Mosch. ℥ss.

Ambr. ℥ij.

Magist. corallior.

Perlar. an. ℥ss.

M. Digereq; iterum per horam, postea adde.

Quint. essent. o ℥ss.

M. exactē,

NOTA:

Hartmannus omisit Q. E. auri, reā manentiam incinerare, atq; Sal inde extractum priori mixturæ admiscere jubet.

Plura qui de Opio ejusq; Laudano scire desiderat. adeat Libavii alchemiam lib. 2. tract. 3. c. 1. pag. (edit. in 4.) 414. (edit. in fol. pag. 192.) D. Hartmann. tract. de Opio: & in hunc D. Joan. Georgium Pelshoferum, D. Johann. Freitagii Profess. in Academ. Groningana Primar. librum singularem de Opii naturā & medicam. opiatas: D. Michaëlis Döringii acroama Medico-Philosoph. de Opii usu &c. & D. Danielis Winckleri tract. de Opio. Quò curiosus Lector remitti potest.

Præter n. prædictorum Laudanorum permulta leguntur quoq; ibi:

LAUDANUM OPIATUM

ANDERNACIS:

Theodori Zvyingeri,

D. Lutheri,

Oporini,

D. Camerarii,

Pythopai, quod tamen congruit

Pp

cum

cum illo, quod Paracelso adscribitur.

Ad Keckii Pharmacopolæ
Francofurtensis:

Abraham. Seiberi,
Banisteri,
D. Brunneri,
Beguini,
Anonymi cujusdam,
Phorcensis Pharmacopolii,
Felicis Wurf/
D. Constantini Osleri,
Incerti auctoris ex Finckio,
D. Libavii, &c.

OBSERVATIO.

Monendum tamen in genere est, quod omnes & singulæ horum descriptiones ferè convenient, & non nisi paucitate vel copia corrigentium variè discrepent.

In specie tamen illud discrimen majoris momenti esse videtur, quod Opii correctionem alii cum acidis, alii cum spiritu vini pluris commendent. Quidam quoq; hyoscyamum, tanquam summopere noxium à compositione secludant. Inter quos. Hartmannus & Conradus Gluckrad. Commentatores Beguini non postremum obtinent locum; Et sanè succus hyoscyami imprudenter Laudano admixtus satis infelici successu & plurium; ægrotantium damno, in multorum celebrium medicorum infamiam cecidit.

DE
VIRTUTE ET USU LAU-
DANI OPIATI TAM IN GE-
NERE, QUAM IN SPE-
CIE.

Hûc usque, ut lineis constanter insistamus, de præparatione Laudani satis, Nunc proficiscamur ad declarandum virtutes ipsius, & usus; quo ipso iis, qui eo opus habent, nonnihil fortè gratificabimur. Proprietates ergò Laudani, ad prædicta fundamenta præparati sex principales sunt.

1. Sedat omnes dolores internos à quacunq; causâ, quocunq; tempore, in quibuscunq; personis, nullâ temperamenti habitâ ratione, neque ætatis, neq; constitutionis corporis, solâ dosi, aliarumque necessariorum circumstantiarum cautione observatâ.

2. Somnum vel à morbo, vel errore externo deficientem provocat, absque ulla sensuum stupefactione membrorum debilitatione, ventris adstrictione, aliorumque timendorum accidentium inductione, quòd aliàs plurimùm somnifera alia, propter nimiam frigiditatem, vel malè institutam præparationem, sequi solet.

3. Egregiè facit ad sistendas omnes defluxiones subtiles, mordicantes, catarrhosque tenues, de cere-
bro

bro in subjacentes partes prolapsos, & sensum incrassando illos, roborando cerebrum, & vapores silvestres, defluxionum plerumq; causas antecedentes, reprimendo.

4. Hæmorrhagias, fluxûs alvi, & menstruorum, sive exuperantis caloris, sive humorum peccantium & mordentium ratione exortas compescit.

Hoffmannus tamen de Medicam. Officin. l. 2. t. 169. in colicis doloribus exhibuit gr. ij. in Syrupo de Chamomill. ac inde mictionem cruentam, sic Borellus Cent.

4. Observ. 57. narrat, quendam pro conciliando somno post sectam venam dedisse *Dosin duplicem Laudani, sed ægrotum ob effluxum sanguinis noctu è vena obiisse.*

5. Pellit omnes ardores febriles, caloremq; præter naturam ex ulceribus, vel per fermentationem humorum biliosorum, vel materiam rodentem venenosamq; exortum.

6. Roborat viscera, meatusque nimium relaxatos labefactosq; ut & virtutem retentricem imbecillem, vel ex Chronico morbo, vel à superpurgatione.

IN SPECIE CONTRA

Sequentes affectûs feliciter usurpatur.

1. Contra capitis dolores, Hemiplegiam inveteratam, Cephalalgiam,

am, aliasq; dolorum species; stomachus tamen ab humorib9 crassis & viscidis inquinatus non sit.

Datur ad pilulam unam vesperi ante somnum, duabus post partum horis, in cochleari Aquæ Majoranæ, Betonicæ, vel ejus Syrupo, aliòve liquore capitali.

Potest etiam exhiberi cum cerevisiâ, vel jusculo, vel etiam deglutiri in substantiâ siccâ, quamdiu opus fuerit.

2. Contra subtiles defluxiones catharrhas, è capite in oculos, dentes, aures, pulmones, stomachum irruentes, &c. Usus ejusmodi, ut supra: Caput ægri tamen custodiendum à nimio calore, vel frigore; vinum interdicens, cerevisia item vetusta, aliaq; generosa potulenta. Neq; etiam convenit Sinapi, allium, cæpe, & quæcunq; aromatum & fortiter alterantium nomine appellanda veniunt. Quando purgatione opus fuerit, & alvi lenitione, non nisi Aloe cum Aqua Rosarum lota, ejusq; succo condensata, Rhabarbarum, Manna, Syrupus Rosatus, vel quod melius est, Clyisma quoddam usurpandum. Omnia enim alia purgantia, alterantia & attrahentia in hoc casu periculi plena.

3. Contra aurium dolores cum sonitu & tinnitu flatulento, sive ab

inclusis flatibus in cerebro, sive à vaporibus è stomacho ascendenti-
bus. Sumitur in aqua Fœniculi, Sal-
viæ, vel vino albo, uti dictum est
suprà.

4. Contra Epilepsiam vapore-
sam, (loquor cum doctis) cum
magnâ sanguinis ebullitione hæ-
morrhagiâ, & capitis subsequente
dolore, in aqua Prœniæ, florum pa-
paveris sylvestris seu erratici, aliove
appropriato liquore, ante vel post
paroxysmum. Datur etiâ singulâ
Lunæ quadra semel, manè ante so-
lis exortum, convenienti Diætâ, &
venæ sectione, pro necessitate indi-
cationum institutâ.

5. Contra dolorem dentium à
calidâ & subtili defluxione profi-
ciscentem Laudanum in aceto dis-
solvitur, ejusq; guttæ quædam in
ore retinentur, paulò post, priori
rejectione, denuò sumitur ad doloris
finitionem usque.

6. Qui noctes insomnes habent,
quacunque de causa illud veniat,
cum cochleari aquæ Hypericonis,
vel Melissa, quantum opus fuerit,
hauriant, bis terve in septimanâ.

7. Qui narium hæmorrhagiam
patientur, vel sanguinem per os re-
jiciunt: dijudicatâ priùs causâ,
propter quam vel venæsectio, vel
scarificatio ad revellendum impe-
randa veniat, in continenti Lauda-
num cum Aquâ plantaginis, Bursæ

Pastoris, Tormentillæ, vel, quod me-
lius est, cum aquâ spermatis Rana-
rum per descensum destillata bi-
bant, sanguine fluente iisdem li-
quoribus cum Laudano madefa-
ctum gossypium naribus intru-
dant.

Ex eodem etiâ Epithemata
fronti imponant, & statim fluxus
cessabit.

8. In vomitionibus, ubi nec ma-
teria stomachi peccans in causa; ibi
enim materia per loca convenien-
tia evacuanda; nec flatûs in hypo-
chondriis propter renum aliarumve
partium obstructionem conclusi,
quò in casû Diuretica, Diaphore-
tica, aliæque ex usu sunt; sed pe-
culiaris stomachi debilitas, vel ul-
cus, aliave, præter prædictas, causa
adeft, exhibeatur cum Syrupò Cy-
doniorum vel Betonicæ, quoties
opus visum fuerit.

9. Contra febres ardentes, mali-
gnas & pestilentiales, Vomitoriis,
Bezoardicis, aliisq; ad diminutio-
nem hamorum & sanguinis, ubi ex-
pediat, remediis præmissis, cum a-
quâ Carduibenedicti, Veronicæ,
Chelidoniæ & similibus. His enim
in casibus mirum, quantum vapo-
res sursum in caput vergentes & de-
liria, furorem, Phrenesin, aliæque
Symptomata producentes deprimit
& consumit. Extingvit insuper ca-
lorem

lorem febrilem, confortat Corpus, Spiritusq; recreat.

10. In febribus intermittentibus, minerâ crassiori per Vomitoria, vel dejectoria debita expulsâ, ferofiori illâ Diaphoreticis item propriis dissipatâ, ut & Astro ignis Microcosmici phlebotomiâ probè ventilato, cum aqua Centaurii, Carduibenedicti, pilosellæ, aliorumq; febrifugorum, unâ vel duabus horis ante invasionem, idq; bis tervè repetendo. Vidi enim hoc ipso remedio ad prædictum modum administrato, febres, nullo alio juvante remedio, penitus curatas fuisse. Vereor tamen affirmare, hoc omnibus febribus æquale fore remedium. Sunt enim quædam ad tam difficilem coagulationem destinatæ, ut nec Æsculapii manibus, si curator ipsis adesset, etiamsi *Ἐποκαρδια βεγγῆ* rem aggrediatur, antè fatalem terminum cedant.

11. Contra Colicam, & ventris tormina, alvo, vel Medicamentis laxativis, vel clysmatibus priùs liberatâ, ubi opus fuerit, datur cum Cochleari vini albi. Quando tamen tantæ activitatis sit dolor, ut ferri minùs possit, nullo ad alia remedia respectu habito, eligatur ab initio statim; Doloze tamen fugato, postea ordinariæ curæ ad removendam causam morbificam datâ occasione indulgere, minùs prohibeo,

12. In extremis illis, intestinorum tenuium cruciatibus, quos iliacam passionem, seu Miserere mei appellant, feliciter administratur cum Oleo Amygdalarum dulcium, seu Mucilagine seminis Cydoniorum.

13. Contra dolorem matricis, cum aquâ Camomillæ vel Artemisiæ exhibitum prodest. Quando tamen in menstruum retentione peccatum fuerit, provocationi illorum imprimis studere oportet.

Nihilominùs ad hoc parum solliciti, quando dolor nimis urget, tutò ad mulcendum dolorem, vaporesq; malignos reprimendos Laudanum propinamus. Doloze enim mitiori factò, cætera cum majori facilitate absolvimus.

14. Mulieribus, doloribus post partum denuò exortis, (vocant die Nachwehe) concomitantibus vigiliis, delirio, febrî ardente, & omnimodâ corporis imbecillitate, egregiè opitulatur. Sic & nimium sanguinis fluxum, exclusò jam partù, compescit, parvâ ipsius pilulâ deglutitâ, uti dictum est.

15. In Menstruorum profluviis præter naturam, datur binâ ternâve vice, si ex usu fuerit. Remoram illis feliciter injicit, quiete solummodò & diætâ convenienter institutis. Multas hóc remedio liberavi, omniferè sanguine exhaustas; simul tamen necesse fuit naturam viribus lapsam

lapsam cibus euchimis restaurare, & Medicamentis confortantibus, ceu Magisterio Corallorum & Perlarum, Elixiri item cordiali, aliàs Auro potabili Philosophorum dicto, viscera firmare.

16. In dysenteria, ut & aliis alvi profluviis, materia peccante, beneficiò Rhabarbari aliorumve, pro differentiâ mineræ, partisq; affectæ, convenientium Medicamentorum prius exclusâ, cum Syrupo Cydoniorum semel bis terve, quantum ad Dosis requiritur, utiliter usurpatur. Non post-habitis interim venæsectione, si necessaria fuerit, aliisve externis remediis, veluti unctionibus, Emplastris ad rem convenientibus.

17. Post purgationem hypercatharsi affectis, quorum plurimos in extremum vitæ periculum præcipitatos novimus, Laudanum bis terve cum vino rubro datur, donec omnia fuerint quieta.

18. In magnis Renum doloribus seu Nephritide; ut & urinâ guttatim profluente, ejus acrimoniâ instar lixivii mordicante, cum modicâ sachari Rosati quantitate, vel Syrupo violatò mixtum exhibetur.

19. Calculosis etiam doloribus fortiter urgentibus, cum Hydromelite, vel Syrupo Glyzyrrhizæ porrigimus, præmissis tamen clystere emolliente, & carminativo, alvo

scilicet constipatâ, ut solet.

20. Non minori cum successû damus etiam doloribus ex herniâ intestinali cruciatis cum cochl. vini boni; inungendo interea ab extra oleum Nucis moschata, & calidè tenendo ægrum.

21. Inservit laudabiliter contra podagricos, Ischiaticos, & singulos artuum dolores, cum inflammatione & materia hinc & inde in varias partes incubitu. Hoc enim in casu dolorem sedat, materiam digerit & incrassat, ut catharticis postea lubentius obtemperet; vel per insensibilem transpirationem dissipetur. Medicamentum certè manû sapientis Medici præscriptum excellens & nobile. Turgente enim materia & vagabundâ existente, purgancia magis magisque irritando, causandoq; inanitiones partium, dolores dilatant, exasperant, & omnem ægri statum deteriorem faciunt. Arthriticis porro, materiâ quietâ existente & fixâ, interea verò non doloribus saltè, sed febris ardente etiam & imbecillitate cum somni privatione molestantibus, valde convenit ad symptomata illa removenda, & purgantibus postea, quibus alias naturâ nondum quietè se habente parum proficimus, liberiorè locum conciliandum.

22. Vulneratis superveniente febris ardente, inquietudine, hæmorrhagia

rhagiâ, aliisque symptomatibus, quibus vulnus irritatum ad Gangrænam facillè inclinât, valdè convenit. Et Chirurgus meritò magnificèndus, quî Laudani usum ritè novit.

23. Nimios dolores à chronicis ulceribus crurum, brachiorum, &c. quod sæpè accidit, certò lenit, exhibendo, quantum pro dosi sufficit, vesperi duabus post partum horis. Pergit Author: In Helvetiâ aliquando rustici, nonaginta circiter annos nati, curam habebam, in casu duorum ulcerum in cruce subotorum, quæ quinquennium magnâ cum molestiâ, quam ob causam tandem vocatus aderam, supportârât. Neque enim noctu, neque interdum præ nimio dolore somnum viderat. Administrabam consuetam Laudani dosin, mox dolore cessante, quietè se habebat, & paulò post foras exspaciabatur, multaq; alia, diu intermissa peragebat. Imò beneficio Laudani sine dolore ad sesquialterum usque annum se sustinebat, donec tandem propter senectam è vita discederet, ulceribus interim nil quicquam mali, etiam si semper apertis, sentientibus, cum tamen nullum remedium adhiberetur, præterquam Aqua Persicariæ, quam meo Consilio linteolo tepidam admovebat.

24. Denique quando quis diu

qualicumque etiam morbo affligens, omni medicamentorum ordinariorum genere in auxilium vocato, non solum solatii nihil percipit, sed & dolores sive continuos, sive intermittentes acriores patitur, unde humidi radicalis consumptio calorisque nativi extinctio præmaturè metuenda, tum Laudanum jure meritò Langventium suffragium celebrârim. Sistit enim dolores, corroborat viscera, calorem nativum tuetur, & quæ σύνησις ἀνθραπίων ἰσπερβαίνουσι multa alia felicissimè operatur. Hujus assertionis exempla plurima memoratu digna in memoriâ habeo. Factum enim scio, ubi Laudanum extremè languidis in agone præ doloribus constitutis, exhibui, quòd citò melius habere, & sensibus restitutis bona dispensare, & deniq; cum ratione & verâ precatone, piâque multorum adstantium institutione se DEO commendando expirare potuerint. E contra accidit sæpè, ubi prædictâ Medicinâ destituimur. Quippe nullam aliam, quæ æquè pro salute hominis propugnet, huic substitui posse, ipsa Experientia demonstrat. Quare quicumque sit Medicus, qui hujus cognitione caret, omnem rudentem moveat, ut illud in tempore assequatur, & pœnam neglecti DEO & Proximo debiti officii caute declinet.

Certum

Certum enim est rationum *Strophas*, *ἐπιπληκτικὰς ἀρμοσείας*, Charitati erga proximum, in cuius legitimo tenore totius mundi conservatio subsistit, quæque omnium bonarum scientiarum & Artium firmisimum creditur fundamentum, quicquam detrahere nec posse, nec debere; & si turpitudine in rerum, nobis ad sanitatem ægrotorum commissarum, scrutatione, sive Galenus, sive Paracelsus illa primum prædicavit, peccaverimus, nos minus coram DEO aliquando excusabiles fore.

Experientia enim, magnus ille & verè fundamentalis liber est, qui quotidie lumine ob Naturæ ob oculos nobis versatur.

Quilibet ergò non solum legat, sed & intimè evolvat, pensuletque; intelligat. Verè enim hoc sensu Paracelsus dixit: Omnia remedia, quæ morbos naturaliter tollunt, veras medicinæ regulas & canones esse: ceterum vix umbram medicinæ affectare, ea qui negligant.

Id quod salvà undiquaque veniâ, hòc in loco, quavis extra oleas fortassis, non admonere non potui. Interea Rationis & Authoritatum memores, suam cuique laudem, & veritatis præmium, suo tempore & relinquimus libenter, & concedimus cumulatè, & deferimus liberaliter,

CAUTIONES DE LAUDANI USU OBSERVANDAE.

Sciendum hòc in loco omnibus est: in toto universo, nil quicquam tam aptum natum, ad Medicinam homini præstandam esse, quin singulari iudicii perspicacitate, & prudentia opus habeat, ut adpositè curandum rectè adhibeatur. Res enim tam Sancta nulla est, quæ ab usu profanari nequeat. Imò quò divinius illa, eò deteriores patitur abusus. Ideoque de usu Laudani pauca edisserere operæ pretium duxi.

1. Statutum equidem supra est, quomodo & quibus cum vehiculis in quolibet affectu Laudanum usurpari pebeat. Sunt tamen aliquando, quibus Aqua illæ destillatæ, & Syrupi, &c. nullo modo commodè præscribi possunt; idque non solum propter qualitates, quas manifestò præ se ferunt, ut & odorem, saporem, &c. sed etiam propriæ antipathias ergò.

Quandocunque igitur in eiusmodi naturas inciderimus, satius erit LAUDANUM cum vino, cerevisia, jusculis Gallinarum, aliisve Naturæ cujuslibet familiaribus rebus exhibere.

2. Uno die binâ vice Laudanum non detur, nisi in extremis dolorum casibus;

sibus; sufficit enim unica exhibitio. Præterea non audeas tria quatuorve grana pro dosi excedere, nisi in valdè robustis, ubi vehementia affectus urget; in iis aliquando ad sex usque grana ascendimus. Tempus exhibitionis est, duabus horis post partum elapsis, at tamen Necessitas sæpè terminum præscindit, ut quavis horâ conveniat.

3. Alioquin tempus aptum ejus usui in genere consideratum est nocturnum, quod languentibus artubus refocillandis est destinatum. Præterea quodlibet diei tempus commodum est.

In specie commodum est omne tempus, quo vires constant. Illis vacillantibus sine noxâ adsumi nequit. In malignis propè agona ultimum, obdormiunt ægri somnû æternum, inopinato fato.

Imò omnibus morituris accelerat obitum, ob circulationem prorsus impeditam. In sanis negato pulsu prædictis sanguinem solummodo incrassat & hebetat.

4. Observatione etiam dignum est: antè usum Laudani ventrem ab excrementis cibariis vacuandum esse, vel leniente aliquâ Medicinâ, vel emolliente Clystere, vel supposito. In personis tamen aridis, imbecillibus, & extenuatis, ardore interim & sanguine plenis, illud usq; aded respiciendum non est.

Cura enim hîc ad mitigandum potius ardorem, & corpus humectandum, quàm ad alia, quæ purgando incrementum caperent dirigenda.

5. In Asthmaticis, ubi pectus & pulmones materiâ viscosâ, & tenui obstruuntur, cautè procedendum. Indicatio enim educendi & abstergendi est; Laudanum verò roborat, & incrassat, sanguinemq; figit.

6. Non convenit Hydropicis ob aquarum copiam difficulter respirantibus, somnumq; suffocationis metu meritò fugientibus. Unde Walæus m. m. p. 153. rectè observavit, hydropicos etiam unius grani opii exhibitione mori. Id quoq; alii viderunt. Aquis tamen exhaustis & jecoris, aliarumq; partium obstructionibus, decentibus remediis, expeditis, ut de supra dictis nihil ampliùs timendum sit, nihil prohibet, quò minùs ad roboranda viscera, corpus à subtilibus fluxionibus defendendum, & ultimam curatiõni Colophonidem imponendam adhiberi possit.

Deniq; *πρωσιελῶς ἀπερσδιόνου*: ægrotis stomachum impurum habentibus, & vel vomitoriis, vel catharticis evacuari cupientibus, Laudanum exhibere. Pariter prorsus abstinendum in pustulis & variolis, quarum nimirum causas convenientioribus remediis tollere appetimus.

Qq

Bre-

Breviter, nullius prorsus usus esse debet, ubicunque vel Vomitoria, vel Cathartica, vel sudorifera vel diuretica, vel Alexipharmaca, vulneraria, Phebotomia, Diæta, aliaque genere differentia remedia locum aptè merentur. Quot enim morbina curâ diversi, tot remediorum oportet esse Ideas.

Quodlibet enim remedium, quemlibet sub se morbum continet, ratione naturæ, partiq; affectæ con-

sentaneis, ratione verò affectus contrariis Spiritibus diversorum novit & impetit. Quamvis haud inficinas eam, plura sæpè in unius medicamenti copiam venire, pro diversa & multiplici morborum complicatione.

Etiamsi autem Laudan. opiato cum cautione utendum; attamen Puerperis, & infantibus tutò exhiberi potest. Vid. Croll. *Baf. pag. 173.* Pharm. restit. Quercet. pag. 394.

CAPUT XII.

DE

MODO EXHIBENDI LAUDANI IN PARTICULARIBUS AFFECTIBUS.

Quæ verò ratione Laudanum Opiatum, hodiè famosissimum medicamentum in quibuscung; membrorum affectibus commodè exhiberi possit, varias & selectas formulas subnectemus.

IN CAPITIS AFFECTIBUS:

R. Laudan. opiat. gr. iij. v. vel vij.
 Syrup. papav. Rbead. ʒij.
 Aqua Majoran. unc. j.
 Confect. Smargd. ʒj.
 Ol. Fenic. gut. i.
 Marg. Orient. prepar.
 Corall. prepar. ana gr. ij.
 Spir. Oli q. s. ad gratissimam acerositatem. Misc. F. haustus pro una vice.

ALITER:

R. Laudan. Opiati gr. iij. v.
 Syrupi de succ. cernforum nigr. dulc. Sylvestr. ana ʒiss.
 Aqua Verben.
 Cephalic. ana ʒv.
 Spec. Diamarg. frig. ʒj.
 Nuc. Mosch. dest. gr. iij.
 Essent. Corall.
 Margarit. an. gr. iij.
 Spirit. Oli. corv. gr. iij.
 M. F. haustus.

ALITER.

R. Laudan. opiat. gr. vj.
 Syrup. de Beton.
 Ag. Verben.
 Majoran.
 Nuc. moschat.

ana

ana unc. sem.

Ol. Succini gutt. j.

Confect. hyacineb. ℥j.

Magister. Corall.

Perlar. ana gr. ij.

Misc. F. haustus, pro unâ Dosi.

ALITER:

R. Conserv. Fl. Pæon.

verben.

Majoran. an. ℥j.

Spec. aromar.

Caryophyll. gr. xv.

Fol. Cerasor. nigr. ℥ss.

Ol. Cortic. aulant. gr. ij.

Laudan. Opiat. gr. iij. advj.

F. Bolus.

ALITER:

R. Laudan. Opiat. gr. v. vel vj.

Confect. antbos drachm. j.

Hyacinth. scrup. j.

Spec. Diamosch. scrup. ss.

Ol. Carvi,

Coriandri ana gut. j.

Manus Christi perl. q. s. F. Bolus pro unâ Dosi.

ALITER:

R. Aqu. Cerasor. nigror.

Majoran.

Antbos,

Betic. an. ℥ss.

Syrup. de Stæchad.

Papav. Rhead. an. ℥iij.

Extinct. Theriacal. gr. v.

Confect. de hyacynth. ℥ss.

Laudan. opiat. gr. iij. iv. vel vj.

M. opt. F. Potio.

IN PERVIGILIO ET SPIRITUM ANIMALIUM agitatione nimia:

R. Laudan. Opiat. gr. ij. iij. &c.

Conserv. violar. ℥lat. ℥j.

Diacod. crocat. ℥ss.

Elaosacchar. anerb. ℥ss.

Nuc. Moschat. exp.

gr. v.

F. Bolus, pro unâ Dosi.

ALITER:

R. Amigd. d. excortic. ℥ij.

Sem. papav. alb. ℥j.

Aq. violar.

Nymph. ana ℥ss.

F. l. a. Emulsio, in quâ dissolve

Laudan. Opiat. gr. iij.

Julep. rosar. ℥ss.

Margarit. prepar. gr. v.

Misc.

IN EPILEPSIA, VER-
TIGINE, &c.

R. Laudan. Opiat. gr. v. vel vj.

Syrup. flor. Pæon. drachm. iij.

Aqua Lilior. Convall. unc. ss.

Pulv. Epilept. ℥ss.

Confect. Smamgd. ℥j.

Ol. Cubebar. gut. j.

Succini gut. ij.

Misc. Fiat Haustus.

R. Aqu. Senecion.

Squammaria,

Tilia,

Epilept. Lang. an. ℥ij.

Qq 2

Spirit.

*Spirit. C. C. è junioribus & hirsu-
tia destillat. ℥ss.*

Oxymellis squillitic.

Syrup. de Stœchad. an. ℥ij.

Laudan. Opiat. gr. iij. ad v.

°° *Corn. alcis gr. j.*

M. accurate, F. Potio.

ALITER:

R. Extract. gran. Pœonia nigr. gr. vij.

Castor. gr. v.

Essent. cran. microcosm. ℥ss.

Camphor. gr. iij.

Laudan. Opiat. gr. iij. ad v.

F. Pilul. D.

ALITER:

R. Conserv. flor. Tilia,

Lilior. Convall.

Antos ana ℥ss.

Magister. cranii human. gr. v.

Extract. visc. quern. gr. iv.

°° *Camphor.*

Succin. an. gutt. ij.

Laudan. Opiat. gr. iij. v.

Syrup. Cerasor. nigr. F. Mixtura pro

Dof.

ALITER:

R. Laudan. Opiat. gr. v. vij.

Syrup. d. Beton. ℥iij.

Aqu. Lavend.

Tiliar. ana ℥ss.

Magister. cran. hum. gr. iij.

Tinctur. Luna gut. ij.

Elixir. Pœonia gut. v.

Misce.

ALITER:

R. Laudan. Opiat. gr. v.

*Aqu. Epilept. nostr. vel alterius
℥ij.*

*Conserv. flor. pœon. vitriolat. ℥j.
Ol. Lavendul.*

Succini ana gut. ij.

Misce pro Dof.

IN APOPLEXIA,
Paralyti, &c.

R. Laudan. opiat. gr. vj.

Aqu. Apoplect. Crollii ℥j.

Conserv. flor. Lavendul.

Lilior. convall. ana ℥ij.

Mitridatii ℥ss.

Ol. Succini,

Cinamomi ana gut. j.

Misce pro Dof.

ALITER:

R. Conserv. flor. Pœon.

lavend. ana ℥iij.

Ol. Cinamomi,

florum antbos.

succini ana gut. ij.

Aqu. Apoplect. Langii ℥ij.

Pulv. ligni aloes gr. iij.

Syrup. de stachade ℥ij.

Misce pro unâ Dof.

ALITER:

R. Laudan. opiat. gr. vj.

Conserv. flor. lavend.

Lilior. conv. ana ℥ij.

Theriaca,

Pulv. Epilept. nostr. ana ℥ss.

Ol. macis,

Garyophyll.

Cubebar. an. gut. j.

Magister.

Magister. succini gr. iij.
 Miscé pro una Dosi.
IN MELANCHOLIA,
 Phrenesi & Mania,

R. Laudan. opiat. gr. vj.
 Aqu. Buglosse ℥i.
 Tinctur. Croci,
 Borrag. ana gut. vj.
 Essent. Corallor. gut. iij.
 Lapid. quinq. preciosor. ana. gr. j.
 Miscé, & fiat haustus pro unâ Dosi,
 R. Syrup. stor. tunic.

Rub. Idæi ana ℥ss.
 Aqu. stor. Citr.
 Succ. arantior. dulc. ana ℥ss.
 Confect. alcherm. ℥ss.
 Elaosacchar. rosar. gr. v.
 Laudan. opiat. gr. iij. v. vj.
 M. pro potu uno.

Aliter:
 R. Laudan. opiat. gr. vj.
 Aqu. Melissa. Scolopendr.
 Asplenii ana ℥iiss.
 Syrup. de Buglosß. ℥ss.
 Tinctura Smaragdæ ℥ss.
 Essent. Citri gutt. iv.
 Tinctura Corall. gutt. iij.
 Elixir. proprietat. gut. ij.
 Miscé pro una Dosi.

Aliter:
 R. Laud. Opiat. gr. vj.
 Auri vel argenti potabilis
 gutt. iiij.
 Tinctura succini,
 Asplenii.
 Scolopendr. ana gut. ij.
 Ol. Rosar.

Majoran. gut. i.
 Syrup. de Buglosßa q. s. pro bolu-
 na vice sumendo.
IN MORBIS PECTORA-
 libus, utpote Tussi, Asth-
 mate, Phthisi, &c.

R. Laudan. Opiat. gr. vi.
 Syrup. d. Præsis,
 d. Liquiriz. ana ℥iij.
 Aqu. Fœnic.
 Ungul. caball.
 Hyssopi ana ℥iij.
 Loboch. san. & expert. ℥ii.
 Ol. Anisi,
 Ase dulcis, ana gut. i.
 Spir. sulph. gut. ii.
 Miscé pro Dosi.

Aliter:
 R. Laudan. Opiat. gr. vi.
 Aqu. marrub.
 Tusilag.
 Hyssop. ana ℥ss.
 Syrup. de hyssop.
 de jujubis ana ℥iij.
 Ol. hyssopi,
 Anisi,
 Fœnic.
 Elixir. proprietat. ana gutt. iij.
 Miscé.

Aliter:
 R. Laud. Opiat. q. s.
 Flor. Anisi,
 Lactis Anisi ana ℥ss.
 Spec. Diatrag. frig. gr. xii.
 Loboch. san. & exp. ℥ss.
 Aqu. Veron.

Tusilag. ana ʒij.

Misce pro Dosi:

Aliter:

- R. Laudan. Opiat. q. s.
 Conserv. violar. vel Rosar. cum
 Spir. Aëris, tinct. ʒiss.
 Extract. liquiriz.
 Crorior. ana gr. iv.
 Loboch. d. pino ʒss.
 Extract. Enula camp. gr. iij.
 Spec. Diarr. s. ʒss.
 Ol. anisi gut. i.

Misce pro Dosi.

IN CORDIS AFFECTI-
 BUS:

- R. Laud. Opiat. gr. v.
 Aqu. Rosar.
 Bormag. ana ʒiij.
 Cinamomi,
 citri an. ʒij.
 Salis Perlar.
 corallor. ana gr. iij.
 Tinctur. corall. gut. v.
 Confect. Alker. ʒss.
 Misce, & fiat haustus.

Aliter.

- R. Aqu. Melisse,
 buglosse ana ʒss.
 Syrup. acetos. citri,
 Brodii de nuce moscb. in Ind. con-
 dit. ana ʒj.
 Off. de cerd. cerv. num. j.
 Spec. diamarg. frig. gr. iiij.
 Ol. citri gut. j.

Misce.

Aliter.

- R. Laudan. Opiat. q. s.
 Conserv. bormag.
 buglosß.
 ambos ana ʒiss.
 Lapid. quinque pretiosorum ana
 gr. ij.
 Bezoard gr. iij.
 Ungul. alcis spagyricè calc. gr. ij.
 Tinctur. Corall.
 rosar.
 croci,
 ana gut. j.

Misce.

Aliter.

- R. Conserv. flor. tunic.
 ʒlat. ʒj.
 Tinctur. rubin. ver. ʒss.
 Essent. cinamom. gr. vj.
 Bezoar. orient. gr. iij.
 Laudan. opiat. gr. iij.

F. Bolus.

IN VENTRICULI AFFE-
 ctibus, ut in Vomitu Singul-
 tu, & debilitato Ven-
 triculo.

- R. Laudan. Opiat. gr. iiiij.
 Syrup. de mentha ʒiij.
 Extr. cal. arom. gr. iiij.
 Salis absinthii,
 cinamomi ana gr. ij.
 Ol. nuc. moscb.
 mastichis,
 Elixir. propriet. an. gut. ij.

Misce.

Aliter:

Aliter.

R. Laudan. Opiat. q. f.
 Conserv. rosar. vitriol. ℥j.
 Syrup. cydon.

mentha ana ℥ss.

Aqv. cinamomi,

mentha cum

Spir. V. destill. ana ℥ij.

Extract. Galanga gr. ij.

Ol. Caryophyll.

Elix. propr. ana gut. j.

Misc.

Aliter.

R. Laud. opiat. q. f.

Conserv. mentha ℥ij.

Ol. cinamomi,

calami aromat.

aurantiar. ana gut. j.

Spec. Diambr. gr. v.

Syrup. cydon. ℥ss.

Misc.

IN SISTENDIS OMNI-
 bus Defluxionibus omnium
 humorū & catarrhorū tenuium, &
 capite in asperam arteriam perpe-
 tuā tusi insomnium pa-
 rientium.

R. Aqv. cort. virid. jugland.
 scabiosa ana ℥ss.

Laud. opiat. gr. vj.

Syrup. de Papavere ℥ij.

Rob. nucum ℥ij.

Ol. nuc. mosc. bat. gut. j.

Misc, & fiat haustus pro una dosi.

ALITER.

IN CAUSA VALDE
 CALIDA.

R. Aqv. Rosar. ℥j.

Vini granator. ℥ss.

Laud. opiat. gr. vj.

Syrup. de Papav. ℥ij.

Diamar. ℥ij.

Misc, & fiat haustus.

Aliter.

R. Laud. Opiat. gr. iij. iij.

aqv. Loch. san. & expert.

Flor. papav. errat.

violar. an. ℥ss.

Diacod. Montan. ℥ij.

Sangvin. symphyt. major. ℥ss.

ros. destill. gr. j.

M. accuratè.

Aliter.

R. Laudan. opiat. gr. v. vel vij.

Conserv. flor. centaur.

min. vitriolat. ℥j.

Zingib. condit. ℥ss.

Spec. Febrifug. nost. ℥j.

Ol. still. Myrrha gutt. j.

Misc & fiat Bolus.

Aliter.

R. Laud. opiat. q. f.

Conserv. flor. papav. errat. ℥j.

Rob. de Cornis ℥ss.

Spec. Diamarg. frig. ℥j.

Misc, & cum Sacch. Penid. fiat Bo-
 lus.

Aliter.

R. Aqv. Plantag. ℥j.

Syrup. cydonior. ℥ij.

Laud. opiat. q. f.

Extr. Rad. Tormentilla,

China ana ℥ss.

Ess. Balaustiar. ℥j.

Ol.

Ol. Caryophyllor.

Mastickis anagat. j.

Misce, & fiat haustus pro una dosi,

Aliter.

R. Laud. opiat. gr. vij.

Croc. Martis.

Sal. Corallor. rubr. ana gr. iiii.

Misce & cum Ol. aurantiar. fiant pilule num. ij. vel iiii. que deaurentur.

Aliter.

R. Laud. Opiat. gr. vj. vel vij.

Magist. Gum. Arabici,

Cornu cervi sine ign. calc. ana gr. iiii.

Misce, & cum Ol. cort. citri fiant pilule num. ij. vel iiii. inaurande.

Aliter:

R. Conserv. Flor. Symphyri ℥j.

Laud. opiat. q. s.

Spec. Diaplang.

Pulv. dysenterici Coll. ℥ss.

Misce, & fiat lege artis Bolus.

IN OMNIUM FEBRIUM genere haustus.

R. Laud. opiat. gr. v. vj. vel vij.

Syrup. de Centaur. min. ℥j.

Aqu. Card. benedict. ℥j.

Sal. absinthii.

Elix. Febril. ana ℥ss.

Misce, & fiat haustus pro una dosi.

Aliter:

R. Laudan. opiat. q. s.

Syrup. de Absinth. ℥ii.

Aqu. Febrifug. ℥j.

Sal. Card. bened.

Extr. Caryophyllor.

Elixir. Febril. ana ℥ss.

Misce, & fiat l. a. haustus.

Aliter:

R. Laud. opiat. gr. vij.

Corn. alcis sine ign. Calc. ℥ss.

Misce, & cum Ol. Absynthii.

Fiant pilule num. ij. inaurande.

Aliter:

R. Laud. Opiat. gr. v. vj. vel vij.

Conserv. Flor. centaur.

Min. vitriolat. ℥j.

Zingib. candid. ℥ss.

Spec. Febrifug. ℥j.

Ol. sil. Myrrhe gut. i.

Misce, & cum Saccharo albiss. f. l. a. Bolus.

IN COLICA ET ILIACA Passione.

R. Aquam contra Colicam ℥j.

Syrup. de Mentha ℥ij.

Laud. opiat. gr. vj.

Ol. Carvi.

Aurantiarum,

Angelica ana gut. i.

Misce, & fiat haustus.

Aliter:

R. Conserv. Rosarum cum spir. vitrioli ℥ss.

Laud. opiat. gr. vj.

Pulv. calami aromatici ℥ss.

Ol. Chamomill.

Carvi,

Mentha,

Aurantiarum ana gut. j.

Misce.

Aliter:

Aliter :

R. Conserv. Violar. ℥j.

Rad. Zedoar. ℥i.

Aqu. Chamomill. ℥iiii.

Coque in Colatur. ℥j. dissolve

Laudan. Opiati gr. vj.

Syrup. arant. ℥iii.

Extract. Colic.

Mynsicht. ℥ss.

Eleosacch. Cumin. gv.

Spir. Otri q. s.

Ad gratiam M. D.

Aliter :

R. Conserv. mentha ℥ss.

Spec. Diacymini ℥ss.

~~Spec. Diacymini~~

Salis,

Elixir. proprietat. ana gut. ij.

Misce pro una Dosi.

IN DOLORE PLEURITICO :

R. Aqua papav. ermt. unc. iss.

Syrup. capill. ♀ris ℥iii.

Laudan. Opiat. gr. vj.

Extract. liquiriz. ℥i.

Ol. anisi gut. iii.

Misce, & fiat haustus.

Aliter :

R. Aqu. Card. Marie unc. iss.

Syrup. d. liquiriz. ℥iii.

Laudani Opiat. gr. vi.

Essent. flor. papav. ermt. ℥i.

Ol. Fenic. gut. ii.

Misce, & fiat haustus.

Aliter :

R. Conserv. papav. ermt. semiunc.

Laudan. opiat. gr. vj.

Lob. d. pino ℥ij.

Spec. Diamarg frig.

Maxill. lucii,

Dent. aprugni ana gr. ij.

Misce pro una vice.

IN DOLORE NEPHRITICO :

R. Syrup. de althea,

Violar. ana ℥iii.

Laudan. opiat.

Solut. lapid. percar. ana gr. vi.

Ol. perlar. gut. iii.

Misce, & fiat haustus.

Aliter :

R. Laudan. opiat. gr. iiii.

Solut. oculor. Cancr. ℥ss.

Aqu. linar. ℥j.

Syrup. de malva ℥ss.

Ol. Fenicul. gr. j.

M. F. Potio.

Aliter :

R. Conserv. malva unc. sem.

Laudan. opiat. gr. vi.

Spec. lithontr. ℥ss.

Rad. Eryngii condit. ℥iss.

Fri Olati ℥ss.

Misce, & fiat l. a. Bolus.

Aliter :

R. Magister. lapid. Judaic.

Bormc. Venet.

Ⓞ prepar.

Laudan. opiat. an. gr. iv.

Cum Syrup. d. alb. Fernel. q. s.

F. Pilula num. vj. D.

Rr

IN

IN INQUIETUDINI-
bus immodicis.

R. Laudan. opiat. à gr. v. ad vii.

Agu. papav. errat.

Nymphæ ana ℥iij.

Syrup. de papav.

d. Nymph. ana ℥ij.

Spir. Oli gut. iij.

Misce pro una vice.

Aliter:

R. Emuls. sem. 4. frig. major. ℥ii.

Julep. violar. ℥iij.

Syrup. papav. errat. semiunc.

Laudan. opiat. gr. 2.

Ol. rosar. gut. i.

Spec. diamarg frig. gr. iij.

Aliter:

R. Laud. opiat. gr. 7.

Conserv. rosar. vitriol. ℥ss.

Lob. d. pap. ℥j.

Extract. croci gr. 2.

Spir. rosar. gut. v.

Misce pro una vice.

Vide Hadrian. à Mynsicht. Theaur.

Medic. Chym. pag. 72. & seqq.

CAPUT XIII.

DE
LAUDANORUM ALIORUM
FORMULIS.De
ELECTUARIO LAU-
DANI OPIATI.

R. Opii,

Succi è Rad. Hyoscyami Essentifica-
torum ana unc. sem.

Essent. rad. Mandrag. cum

Spir. V. Extract. ℥iij.

Spec. Diamb.

Diamosch. d. ana unc. j.

Salis Perlar.

Corallorum ana ℥j.

Cambe,

Mumie ana ℥ij.

Unicornu ℥ss.

Terra sigillate ℥ss.

Mellis despumati unc. vj.

Dissolvatur Essentia Opii, & Hyoscyami (si sit nimis liquida, fac ut Spiritus Vini prius sufficienter lento calore ab illis evaporet) in melle supra ignem, postquam probe mixta fuerint, adde Salis Perlarum & Corallorum, postea reliquos pulveres tenuissime tritos, Cambe scilicet, Mumiam, Crocum, Unicornu, terram sigillatam cum speciebus Diambra, paulatim insperge tepide, diligenter miscendo informam Electuarii.

DOSIS.

*Electuarii idem usus, nisi quod Dosis augeatur. Datur à ℥i. ad ℥iij. in appropriato liquore, vino vel aqua
Cinamo-*

Cinamomi. Puerperis & Infantibus etiam tutò potest exhiberi.

OBSERVATIO.

Mirum atq; iterum mirum, cur à quibusdam Sciolis Opii usus intra corpus formidetur, cum Laudanum Opiatum ab omnibus Venenis & impuritatibus liberum sit, ut taceam præstantissima corrigentia admixta. Id de Officinarum & Veterum compositionibus, quas Opium, & Hyoscyami semen ingrediuntur, affirmari non potest, ut de Philonio Romano, Persico, Tarsensi, Athanasia magna, Aurea Alexandrina Nicolai, Triphera, Theriaca, Mithridatio Andromachi, Trochiscis Alkekengi, Pilulis de Cynoglossa, &c. Croll. Basilic. Chym. p. 314.

De

LAUDANO OPIATO NOSTRO:

R. Extract. Opii Thebaici,
Rad. Hyoscyami ana semiunc.
Ol. Cinamomi ℥ss.
Garyophyllorum ℥j.
Magister. Perlar.
Corallor. ana ℥ss.
Crocii Oriental.
Moschi, Ambre ana ℥j.
Extract. Castorei ℥ss.
Pulv. Cordial. nosir.
Description. g. f.

Pro incorporatione.

VIRES & USUS.

Hoc Laudanum profectò ut thesaurus in magno pretio habendus:

Nam

1. Sopit dolores capitis, lenem somnum inducendo.
2. Curat Colicam.
3. Calefacit omnia interna membra.
4. Excitat appetitum.
5. Catharrhos sistit.
6. Cordi succurrit, & cujuscunq; generis dolores, citra dubium, in momento quasi tollit. Cæteros affectus usu facillè addisces.

DOSIS.

Dosis à gr. ij. ad iiij. vel v.

De

LAUDANO URINARIO BANISTERI:

R. Succ. liquirit. in Aqu. Alkekengi solut. ℥ss.

Caphura ℥j.

Extract. Croci ℥iiij.

Alkekeng. ℥ss.

Gumm. Tmgacantb. ℥ss.

Masticb. ℥j.

Sem. papav. alb.

Hyoscyam. ana ℥j.

Laudani Opiat. ℥iiij.

M. F. Massa pro Pilul.

Dof. gr. x. ad xvj.

Laudanum hoc ad stranguriam, urine ardorem, calorem renum, ulcens in collo vesicæ, virulentam & dolorificam gonorrhæam optimè conducit.

Rr 2

De

De
LAUDANO LI.
QUIDO.

R. Opii Thebaici super laminam ferri lentissimo igne exsiccati ℥j.

Croci Orientalis,

Macis ana ℥ss.

Ambra grisea ℥j.

Spiritus vitrioli albi per urinale destillati ℥iiij.

Aqu. rosar. opt. ℥vj.

Infundantur omnia in vase vitreo, & digerantur per mensem. Deinde facta colatura, abstractaq; aqua rosar. ferventur ad usum, quod Arcano Helidai è recenti opio, & nudis alii capitibus destillatis minimè cedit.

DOSIS.

Datur à gutt. v. ad x. vel xij.

De
LIQUORE SINE OPIO
ANODYNO.

R. Nucis moschat.

Macis,

croci orient. ana ℥i.

ambr. gryseæ ℥i.

santali Civini,

Ligni aloes.

Cinamomi opt. ana ℥i.

Spiritus vini redif. ℥xij.

Spiritus Oli ℥iiij.

Infundantur sub fumo equino, vel ejus vi. vno per mensem. Deinde colatura separatur liquidum à spisso.

Virtus & Efficacia.

1. In Epilepsia.
2. Suffocatione Matricis.
3. Vermibus.
4. Iliaca.
5. Colica.
6. Podagra, &c.

DOSIS.

Datur ℥ss. ad xii. in vehiculo specifico.

BEZOARTICUM SOLARE

Anodynum dn. Christophori Gerberi Med. North.

R. Magister. Conchar. Margarit.

Corallor. ana ℥iiss.

C. C. Philos. prepar.

Laud. opiat. Philosop. corr. ℥ii.

Lapidis bezoard. ℥ss.

Fol. auri fini num. vj.

M. fiat pulvis.

Hoc magnum confortativum & anodynum infallibile.

Dosis à gr. v. ad x.

De
PILULIS OPIATIS
NOSTRIS.

R. Extracti Opii Thebaici ℥jss.

Rad. Mandragor. ℥ss.

Essentia cinamomi vel Extracti ejus,

Magister. Corall.

Perlarum ana ℥j.

Pulv. cordial. nostr. descriptio-
nis q. s.

Oli. Cinamomi,

Garyophyllorum ana gut. viij.

Fiant pilula instar parverum pisorum.

Uſu

Uſu cum cæteris laudanis conveniunt hæc pilulæ.

DOSIS.

Datur una pilula in aqua ſpecifica.

Alius modus.

R. Eſſentia Opii Thebaici ℥j.

Croci ℥ſſ.

Magiſterior. Corall.

Perlar. ana ℥ſſ.

Pulver. myrrhe,

Mumia ana ꝥj.

Olei Aniſi,

Garyophyllor.

Citri ana gut. viij.

Fiat maſſa pro formandis pilulis.

De

ALIO LAUDANO OPIA-

to miræ virtutis.

R. Eſſentia Opii Thebaici ℥ſſ.

Succi hyoſcyami ℥ij.

Magiſter. Perlar.

Conallorum ana ℥j.

Ambræ,

Mofchi ana ℥j.

Extract. ſpecier. Diamb.

Diamofch. dulc. ana ℥j.

Ol. Cinamomi,

Garyophyllor.

Citri ana gut. x.

Pulveris Cordialis noſtræ deſcriptionis q. ſ. pro paſta juſta conſiſtentia.

Expeditis eâ, quâ fieri potuit, diligentia, hæctenus à nobis iis omnibus, quæ tùm ad Opii cognitionem, tùm eorum medicamentorum, quæ exinde conſiciuntur, variam & exquisitam præparationem pertinere viſa ſunt, tandem appendicis loco de alio Anodyno narcotico, & ſomnifero medicamento, quod Chymiatri SULPHUR VITRIOLI appellare ſolent, hæc quoque pauca nonnulla atteximus.

CAPUT XIV.

DE

SULPHURE VITRIOLI.

Sulphur Vitrioli alii aliter præparant.

I. Quidam enim ſumunt Vitrioli ad albedin. calcin. lib. i. & Salis ammoniaci tantundem, trita & mixta invicem cucurbitæ indita per gradus ſubliment, poſtea Salem aqua communi à Vitriolo abluunt, id quæ

tandem pro vero Vitrioli ſulphure venditant; verùm non legitimum, ſed impoſtorium, hoc eſt Sulphur, à quo omnes caveant, cum potius ſit ſubſtantia cuprea metallica ipſius vitrioli, id quod ſatis arguit guſtus ejus, qui cupro ſimilis eſt, nec eum unquam poſtea amittit, prætereaq;

Rr 3

tereaq;

tereaq; igni fusuli subiectum, pars una in flammam metallicam comburitur, altera verò in crucibulo in bonum, malleoq; tractabile cuprum funditur, ut ipsimet aliquando vidimus.

2. Alii Ferri laminas in aqua, in qua vitriolum dissolutum fuerit, ebullire sinunt, dum tenuis quasi vel rubigo, vel lanugo his laminis agglutinatum & adhæret, quam postea derasam pro sulphure habent. Sed falluntur, cum id potius sit excrementosa quædam ferri cum vitriolo conjuncti substantia.

3. Quidam sumunt Mercurii sublimati Crystallus puriss. eosq; in ♀ reducunt, quem postea ponunt in Athanorem ad putrefaciendum; ut niger pingvisq; emergat, super hunc fundunt spiritum vini optimū unaq; digerunt, tandemq; igne lentissimo ad rubedinem perducunt. Quod verum vitrioli Sulphur esse adfirmant. Unde etiam Johan. Rupeccissa subtilissimam essentiam, quæ cum Argento vivo in sublimatione evehitur, certoq; modo segregatur, Sulphuris Vitrioli nomine indigitat.

Nonnulli sequentem præparationis modum extollunt, & paratum ex eo pro vero sulphure Vitrioli agnoscunt & osculantur.

R. Vitrioli optimi q. v. solve in aqua fontana, solutioni depuratæ

per residentiam affunde lixivium cineris clavellati, & exstquando sulphur Vitrioli petet fundum. Hoc age, donec sulphur amplius deprimi nequeat, ejusq; aqua clarâ existente, magna copia habeatur. Siccatum hoc sublima & fecibus rejectis, additaq; dimidia salis Ferri parte per Retortam in oleum rubicundum destilla; cui postea modicum aceti infusum pulverem phaniceum præcipitabit, oleo Tartari in aqua resistante, qui ab omni acrimonia benè eluendus.

Hic pulvis affuso vini spiritu octiduum circuletur, & optata Sulphuris prædicti substantia ad superficiem instar Olei Cinamomi separabitur, tritorio secernenda.

5. Sunt alii, qui ita Sulphur hoc Vitrioli præparant.

Sume Vitrioli Ungarici q. v. solve aliquoties aqua, & per filtrum trajice. Sine iterum consistere, ut evadat mundum; calcina moderato igne ad summam rubedinem, salem separam aqua pluviâ destillatâ. Relinquitur Colchotar, seu pulvis ruber; Hunc include (v. gr. ℥ii.) phiola longi colli. Adfunde olei rubri, vel vitrioli spissi tantum, quantum ad madefactionem videtur necessarium. Signatum Hermetice pone in arenarium Accedia per duos menses, videbis terram cum oleo interdum elevari, & vicissim considerare, inq; sine inseparabiliter commisceri

miseri. Ita videbis sulphur vitrioli tenax, quod in loco humido in Oleum resolvitur.

USUS:

Odore somnum suavem inducit, & Anodynum est. In genere Paracelsus Tomo 6. in Tractatu de Sulphure ita describit veri Sulphuris vitrioli virtutes: Omnia [inquit] Sulphura è Salibus vitriolatis, sunt stupefactiva, anodyna, narcotica, & somnifera, non modò opiativa, sed sine omni noxâ. A natura ipsa id sulphur decoctum est, præparatum, & correctum, ad quod confugiendum in morbis, qui sine anodyno curari nequeunt. Id quod ex vitriolo; est nobilissimum; est enim fixum. Habet & dulcedinem, ita ut à Gallinis devoretur, & eos in somnum conjiciat absq; damno. Sedat dolores omnes & refrigerat calores. Idem in majori Chyrurgiâ part. 2. Tract. 2. cap. 9. scribit; Omne vitriolum Sulphur narcoticum continere. Bernhardus Penottus in lib. de Medicin. Chym. quoq; de Aëris Vitrioli usu hæc tradit: Sulphur Vitriolatum usurpabis, quando morbus curandus per anodyna, tunc absq; omni periculo id efficit. Idem sulphur per se est fixum, habetq; per se dulcedinem & gallinæ illo devorato ad tempus dormitant quidem absq; damno, post autem resuscitantur. Sedat hoc sulphur omnes passiones absq; periculo, cõ-

stringit omnes dolores, omnemq; Colicam mitigat.

De

Tinctura aut Sulphure Narcotico Vitrioli alio.

Limatura chalybis purissima part. unam Oli Hestiaci aut Aëris part. 2. Miste, & pone in matrarium colli brevis, superq; affunde acetum destillatum bonum, ut ad digitum 1. supernatet. Hoc postea lentè exhalee ad siccitatem, dando ignem fortem circa finem, ut omnia candescant. Hinc vase frigesacto, pulverisa istam materiam, & super eam affunde acetum novum, ut ad tres digitos supernatet. Quo facto, digere per biduum, aut triduum; donec nempe acetum bene coloretur; quod postea decanta, & aliud. n. s. affunde, donec omnis tinctura extracta sit. Tunc guttatim funde Olei Tartari, q. s. super acetum coloratum, donec omne sulphur narcoticum, ad fundum sit præcipitatum: à quo omnis acrimonia, repetitis abluitionibus, segreganda. Post ipsum siccandum, & ad usum asservandam.

Insigne est anodynon, & reliquis omnibus meritò anteferendum: quodq; Paracelsus summoperè commendat, & magni æstimat.

ARCANUM NARCOTICO-Anodynum Cneuffellii Regis Polon. Ar-
chiatr.

R. Oli

R. Oli tenuissimè pulverisati & ad albedinem usq; lento calore exsiccati ℥ss,

Affunde huic Spiritus Vini rectificati ℥xxx.

Pone in sinum equinum per mensem. Decantatum à facibus destilla in MB. ad liquoris flavi residentiam Oleo destillato similis, hoc prolectum serva.

D O S I S.

Gutt. xii. in liquore convenienti.

OBSERVATIO.

De his Medicamentis, etsi multi maximoperè gloriantur, in illis ta-

men effectum talem anodynum & narcoticum, qualis inesse perhibetur, hætenus deprehendere minimè potuimus. Satius igitur erit, meo iudicio, Laudano Opiato correcto ejus loco uti, quam non satis cogniti Medicamenti exhibitione sibi infamiam, & ægro perniciem procurare & conciliare. Vid. Libavius lib. i. Epist. 35. Unzerus Append. Tractat. de Φ . Gregorius Horst. Sect. i. Epist. Medicin. p. 347.

Sequuntur nunc Unguenta Anodyna.

CAPUT XV.

DE UNGVENTIS ANODYNIS.

Recip.

Flor. rosar. sylvestr. M. x.

Herb. cum Radic. Hyoscyam.

M. vj.

In Mensur. ss. Vini coquantur, & postea exprimantur & colentur, à colaturâ aqua in balneo abstrahatur, ut mellis instar residentia maneat. Tandem adde pingvedinis suillæ castrat. lib. ij. & misce. Hinc amotis ab igne adde Opii pulverisati, ac in vino dissoluti unc. j. Croci pulveris duarum avellanarum quantitatem. Extract. flor. verbasco. semiunc. & fiat Ungventum Cineritii coloris.

VIRES ET USUS.

Singulare in sistendo dolore Nephritico, Podagrigo & ejus generis alio est Medicamentum, si calidè locus affectus illo illinatur.

De ALIO UNGVENTO ANODYNO.

R. Fol. verbenz recentis, bene contunde in mortario, ut fiat instar pulmenti; Postea misce cum eo Butyri majal. lib. j. Macerentur in vase æneo per aliquot dies in cellâ, & lento igne coquantur, donec succus consumptus fuerit, deinde bene

&

& fortiter exprimantur, & ad usum reseruentur. Si autem ingens calor adsit, adde fol. Hyosciam. M. j. & præpara, ut dictum est,

VIRES ET USUS.

Est egregium & præstans medicamentum ad omnes Arthritidis species, quod ab excellentibus aliquot Medicis pro singulari secreto hæctenus habitum, & ea de causâ inusitato & occulto nomine unguentum Jovis appellatum, quod tamen unguentum de verbenâ meritò nominandum.

De
ALIO UNGVENTO
ANODYNO.

R. Ol. amygd. d.

Sesam.

Butyr. sine Sale,

Olei violar. ana semiunc.

Liquoris Mumie,

Ol. Verbasci,

Medull. cruris boum,

Adipis gallinæ,

Anatis ana ℥v.

Vitell. ovor. num. viij.

Croci ℥ij.

Cera alba,

Campboræ ana ℥ij.

Fiat unguentum anodynum, quod planè usu convenit cum reliquis Anodynis.

VEL SIC:

R. Micar. panis tritici q. s. infunde in lacte, & adde

Olei Scorpionum, semiunc.

Croci ℥ss.

Opii ℥j.

Fiat emplastrum vel ungu. anodynum.

His non inferius est anodynon in omni Arthritidis genere proficuum, quo ego uti soleo, hoc sequens oleum & Cataplasma.

R. Ol. papav.

Lumbric. terrest.

Axung. Vulp. ana unc. ij.

Herb. Solani,

Hyosciam.

Vini albi q. s.

Coqu. invicem ad vini consumptionem in ollâ novâ: Colatura fervetur usui pro loco affecto inungendo, postea seq. imponatur Cataplasma.

S. Del. sum Podagra.

CATAPLASMA:

R. Flor. & fol. Sambuci,

Farin. Hord: ana M. j.

Ol. fl. sambuc.

Verbasci ana ℥ij.

Coqu. invicem in cerevisiæ q. s. pro Cataplasmate. S. Warmband.

Aliud itidem Dn. D. Heinrici Julii Böckelii.

R. Fl. & fol. sambuci.

Fl. Verbasci ana M. j.

Coqu. invicem in Aqu. Salv. & cerevisiæ veteris ana part. æq. q. s. post adde

Farine Hord. M℥.

S. Lapid.

Lapid. Magnet. aq. spermat. Ranar.
opt. præp. ℥ij.

℞ *li opt. Calcinat.*

Myrrh. opt. pulverifat. ana ℥j.

Theriac. recent. ℥ss.

Opii Thebaici ℥ii.

Balsam. Aris fact. c. spiritu Tere-
binth. ℥ss.

Bulliant semel atq; iterum ad justam
Cataplasmatis consistentiam, impona-
tur de quinta hora in quintam.

OLEUM HYOSCYAMI

per deliquium, Eupori-
stum optimum.

Paratur autem circa S. Johannis
Baptist. festum, sumendo Hyoscyam-
num concid. & cum paucis Ole-
facio s. s. s. impletur olla, in fundo
perforata, quæ olla alteri ollæ im-
ponitur, in quam liquor destillet.

Per mensem & amplius in cel-
lam aut locum alium humidum sub-
terraneum reponitur, & terrâ supra-
jectâ olla conclusa reconditur. In-

venitur postmodum Oleum hoc per
deliquium. Scholz.

De

OLEO ANODYNO ALIO:

R. *Ol. Amygd. d.*

Laurin.

Chamomill.

Hyoscyam.

M. S. *℞℥.*

Multa & mirabilia hoc Oleo ha-
tenus præstiti, ut te ejus usus do-
cebit.

Atque hæc de Anodynis dicta
sufficiant. Plura de hac re qui desi-
derat, videat Libav. lib. 2. Alch. tr. 3.
cap. 1. & syntagm. Arcan. Chymi-
cor. lib. 8. cap. 44. de igne naturæ
cap. 52. & Apocalypf. hermetic. part.
1. cap. 14. Unzer. in appendice de
Sulphure Vitrioli, Quercetanum,
Tenzelium & alios, Nunc de odo-
riferis ut dicamus, ordo libelli hu-
jus postulat.

P A R S XI.

DE

ODORIFERIS.

Quemadmodum experientia con-
stat certissimâ, nullâ re magis
spiritus animales vitales hominis
debilitari, prosterri, resolvi ac dissi-
pari, quàm virosorum & graveolen-

tium fætores, id quod testantur syn-
cope & deliquia animi, non rarò ex
hâc unicâ causâ provenientia, ita
quoq; ex adverso odoratorum fra-
grantia & suavitate eisdem miris
modis